

1919

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΩΡΑ
ΑΘΗΝΑ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 7 ΤΗΛ. 32 30 698

ΖΩΗ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ

4 — 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1972

Σπουδασε στήν "Ανωτάτη Σχολή
Καλών Τεχνών, με δασκάλους
τό Σπύρο Παπαλουκά και τό
Γιάννη Μόραλη.

"Εγει λάβει μέρος σε δημαρκικές
έκθεσεις. Η παρουσίασή της
στην ΣΔΡΑ είναι η πρώτη της
άτομική στήν Αθήνα.

Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ

Ο διάλογος άναμεσα στή ζωγραφική τής Ζωής Σκιαδαρέση και τού δεσπαρτή, έχει μιά δική του διαλεκτική κι έναν ιδιόρυθμο μορφικό χαρακτήρα: αιχμαλωτίζει τό λογισμό και έδραιωνει μιά λανθάνουσα συνειδήση τών πραγμάτων. Φαινομενικά, καμιά λογική όργανωση δέν τή καδόδηγει, γιατί κατορθώνει ν' άποτυπώσει μέσα σέ μεταθετά δρια, ταυτόχρονες παραστάσεις και ταυτόχρονες είκονες πού άνηκουν στό παρόν και σέ κάποιο παρελθόν, ίσως σέ μια συμπτωματική δέση πού παίρνει δικόμας μέσα από τή φαντασία. Μέ τέτοιες προύποδεσεις δά μπορούσαμε ν' άναρρωτηδούμε άν στην κοσμοεικόνα τής Ζωής, ύπαρχει κάποιο ύπερρεαλιστικό μήνυμα. Δέν τό νομίζω, άν πάρουμε τόν όρο στήν καθιερωμένην κυριολεξία. Τό δραμά της ξενίζει και τέρπει συγχρόνως κι αύτό ισχύει

ιδιαίτερα γιά τίς προσωπογραφίες. Είναι ένα ξεστράτημα σέ διενες περιοχές τού φανταστικού, δημος και τά τοπία πού καθοδηγούν στή νοσταλγία τού έξωπραγματικού. Οσα σύμβολα έχει προτάξει δαμποφωτίζουν μέν γύζεις και προεκτόσεις διαδοχικές καταστάσεις μέσα στό χώρο και στό χρόνο. Φτάνει έτσι ή Ζωή νά άναμετρησει μέ τό δικό τής τρόπο τήν έσωτερη μαγεία τού σύμπαντος, νά διαπιστώσει μιά "άλλη, πλευρά τών πραγμάτων. Μέ τη διάφορη αυτή έποπτεια γίνεται μπορετό και στά τοπία της, στούς περιστεριώνες ή στήν Πάτρο, κλπ., νά θρούμε τά ίχνη μιᾶς θνετηρικής ύποδουμῆς κάτω από τήν πνοή τού δηροσκευτισμού. Μέσα στό χώρο πού άνομάζεται ούρανός ξεσκύνονται περιλαμπρα τά κάστρα τού 'Ιωάννη. Πέρα από τή άπεραντούνη τής διδυγάλανης δάλασσας, κρύδονται δι καύμός και οι έλπιδες τού άνδρώπου. "Ένα μυστικιστικό στοιχείο πού θγαίνει από τά ίδια τά πράγματα, διαλύει τό σήμερα και μάς μεταφέρει σέ τόπους άλλοκοτους πού ξεφεύγουν από τό καθημερινό.

Είναι σχετικά δύσκολο ν' άκολουθησουμε τήν άνάπτυξη τού μύθου στή διαδρομή του, από τόν έπεισοδιακό λόγο τού άποτου κόσμου ώς τόν έξωλογικόν άντιλογο. Ή κρίσιμη αύτη μεταστροφή έγινε μέ τήν παρεμβολή τού ύποσυνείδησιακού στοιχείου στή μεταγραφή τής εικόνας. Ή μορφή τού άνδρώπου μεταπλάδεται σέ φανταστικό τοπίο, σέ δριακό γγνώμονα άναμεσα σέ δι, τι φαίνεται και σέ δι, τι είναι. Πολλά πορτραίτα είναι δισυπόστατα. Υπάρχει τό πρόσωπο και

τὸ εῖδωλό του, τὸ μὴ-πρόσωπο.

"Ετσι ἡ ρεαλιστική ἐπίδραση τῶν δασκάλων τῆς Σκιαδαρέση, ἔχει μετουσιωθεῖ καὶ ἔχει προσλάθει ἕνα δικό της νόημα καὶ βάρος.

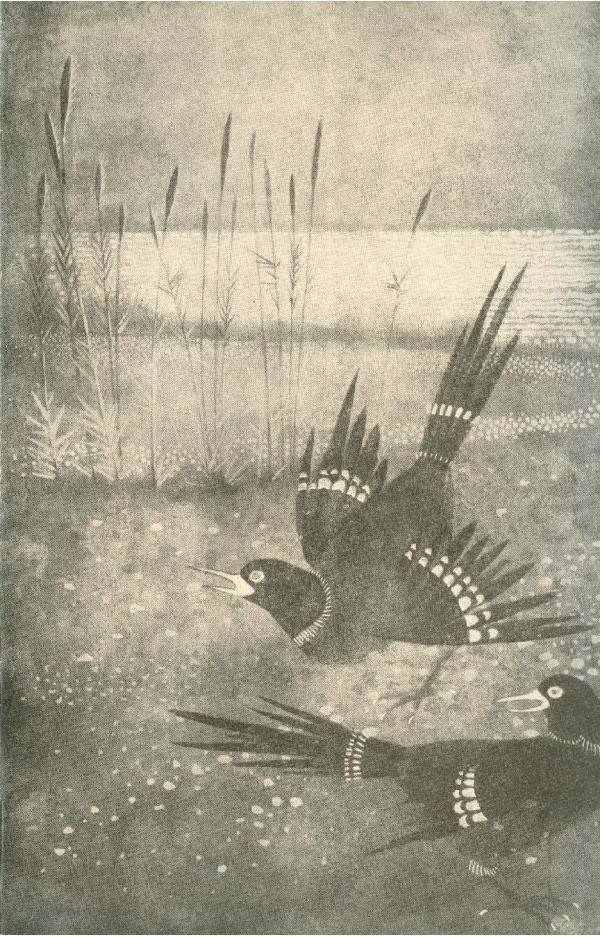
'Ωστόσο, τὸ παράδοξο αύτὸ γίγνεσθαι διαφέρει ἀπὸ τὸ συνήδως ἀρρωστημένο καὶ διφορούμενο ποὺ καδοδηγεῖ τοὺς ξένους ὑπερρεαλιστές. 'Εδῶ ἡ γεροσύνη κυριεύει. Παρ' ὅλο τὸ ἄνοιγμα πρὸς τὸ ἀλλόκoto ἡ τὸ περίεργο ποὺ χρησιμεύει σὰν ἐπεξηγηματικός φορέας, ἡ σημειογραφία εἶναι εύδιάκριτη καὶ μαρτυρεῖ μιὰ κράση ὀνειροπόλα, ἀλλὰ δετική. 'Η τεχνική της τὸ ἀποδείχνει : λιτή κατασκευὴ, σχέδιο ξεκάδαρο, ἀναλυτικό καὶ εύαίσθητο, μὲ γραμμικὰ παιχνιδίσματα καὶ μεταπτώσεις ποὺ ἔρχονται νὰ διασκεδάσουν καὶ νὰ τονίσουν ἡπιες χρωματικές ἀρμονίες, φορές φορές ἐπιπεδόμορφες καὶ σὲ ἄλλες περιπτώσεις μὲ ἐλαφρές πλαστικές νύξεις. Στήν εἰκόνα παρεμβαίνουν ἐνδεικτικὰ διακοσμητικὰ στοιχεῖα-σχόλια τῆς ἴδιότητας τοῦ ἀτόμου ἢ τοῦ τόπου ποὺ συνδέονται μὲ τὰ πραγματικὰ καὶ ἐπενεργοῦν ἔμμεσα ἢ περιφραστικὰ στήν ψυχολογία τοῦ θεωροῦ.

"Ετσι, ἀνάμεσα στοὺς καλλιτέχνες τῆς τελευταίας γενιᾶς, ἡ Σκιαδαρέση ἀποτελεῖ μιάν ἀναπάντεχη ἔκπληξη.

Ξεφεύγοντας ἀπὸ τὰ πεπατημένα ξενόφερτα πρότυπα ἢ τὰ ἰδιαγενῆ καδιερωμένα, βαδίζει παράμερα καὶ ξεπερνώντας τή γνωστική πορεία ἀνοίγει ρωγμές πρὸς τὸ ὄνειρο.

Αθήνα, 19.9.72

Τώνης Σπητέρης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΙΝΣΤΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ "ΩΡΑ"

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΖΩΣΣΕΣ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ

I.	Κουκουβάγια στο δ φώς	Δραχ.	4.500
2.	Πάτμος I	"	3.500
3.	Πάτμος II	"	3.500
4.	Πάτμος III	"	3.500
5.	Πάτμος IV	"	5.000
6.	Κοτέτσι I	"	5.500
7.	Καρανάξες	"	9.000
8.	Περιστεριώνας I	"	8.000
9.	Περιστεριώνας II	"	5.500
10.	Περιστεριώνας III	"	8.000
II.	Περιστεριώνας IV	"	8.000
12.	Περιστεριώνας V	"	7.000
13.	Περιστεριώνας VI	"	7.000
14.	Δέντρο	"	Ανήκει
15.	Βρέτρια	"	9.000
16.	Κοτέτσι II	"	6.000
17.	Πάτμος V	"	5.000
18.	Κουκουβάγια I	"	2.500
19.	Κουκουβάγια II	"	2.500
20.	Βρέτρια II	"	Ανήκει
21.	Περιστεριώνας VII	"	7.500
22.	Κουκουβάγια III	"	3.000
23.	Πάτμος VI	"	5.000
24.	Άλεξία	"	Ανήκει
25.	Πορτραΐτο Ε.Μ.	"	Ανήκει
26.	Η Λαννούλα	"	Ανήκει
27.	Πορτραΐτο γιατρού	"	Ανήκει
28.	Κεφάλι - Σύνθεση	"	15.000
29.	Έφηβος	"	15.000
30.	Φυσιογνωμία I	"	15.000
31.	Φυσιογνωμία II	"	15.000
32.	Ένας νέος	"	Ανήκει
33.	Ηδα φύλη	"	15.000
34.	Πέττα	"	Ανήκει
35.	Ράνια	"	Ανήκει
36.	Πορτραΐτο	"	Ανήκει
37.	Μάνα καλ ιδρη	"	15.000
38.	Η γάτα	"	15.000
39.	Πορτραΐτο J. G.	"	Ανήκει
40.	Πάτμος VII	"	5.000
41.	Κεφάλι νέου	"	8.000
42.	Ο κύριος Μήτσος	"	5.000
43.	Ο Αντρέας	"	Ανήκει
44.	Πορτραΐτο	"	8.000
45.	Πάτμος VIII	"	Ανήκει
46.	Κουκουβάγια IV	"	3.500
47.	Πάτμος IX	"	9.000